

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ס"ד of קמא דף ס"ד. Some of the topics we will learn about include:

כפל

The Gemara brings a source for the obligation to pay כפל. This applies to גנב עצמו, an ordinary thief, and פקדון טוען טענת גנב, a guardian who falsely swears that the was stolen.

The Gemara brings the source for this Halachah, and derives this either from כלל ופרט וכלל

A series of general and specific terms, which includes anything similar to the specified items; OR ריבוי ומיעוט וריבוי

A series of inclusionary and exclusionary terms, which includes everything except specific items;

A

כפל

כלל ופרט וכלל

ריבוי ומיעוט וריבוי

B

מודה בקנס פטור

One does not pay penalties by his own admission. The Gemara brings a מחלוקת whether he is liable if אחר כך באו עדים. Witnesses subsequently testified that he stole.

B

מודה בקנס פטור

מחלוקת

if

אחר כך באו עדים

1 So let's review...

The Gemara in the previous Daf cited a מחלוקת whether the Pasuk

אם ימצא הגנב ישלם שנים

Refers to גנב עצמו, an actual thief, or to טוען טענת גנב, a guardian who falsely swears that the object in his safekeeping was stolen from him;

According to the first ברייתא that both Pesukim refer to גנב עצמו, טוען טענת גנב, we need another source for גנב עצמו, that an ordinary גנב pays for all objects.

1

Braisa Two

כי יתן איש אל רעהו
כסף או כלים לשמור
וגנב מבית האיש
אם ימצא הגנב
ישלם שנים

באין פצא

Braisa One;

תרויבו
בטוץ טענת אב
חד אצוטי
טענת אבד

1

אם לא ימצא הגנב
ונקרב בעל הבית
אל האלהים
אם לא שלחו ידו
במלאכת רעהו

2 The Gemara now cites an alternate source for עצמו:

The Pasuk says

אם המוצא תמוצא בידו הגנבה
משור עד חמור עד שה חיים
שנים ישלם

This Pasuk clearly refers to an ordinary thief, and the Gemara offers several interpretations of how תנא דבי חזקיה תנא expounds this Pasuk:

1.

יאמר שור וגניבה וחיים והכל בכלל

The Pasuk uses the general terms גניבה and חיים, and several specific terms. This is interpreted as a כלל ופרט וכלל, and we include anything הפרט מעין הפרט, similar to the specified items.

Although

לא דמי כללא בתרא לכללא קמא

The general terms are not alike, because the second כלל refers only to animals, while the first כלל includes anything?

Nevertheless,

הא תנא דבי רבי ישמעאל הוא

דכה"ג דריש כללי ופרטי

This תנא holds that we can learn a כלל ופרט וכלל in this manner, and expounds as follows:

יאמר גניבה ושור וחיים

If the Pasuk only specified שור,

הייתי אומר

מה הפרט מפורש קרב לגבי מזבח

אף כל קרב לגבי מזבח

This would only include other animals that are suitable for sacrifices;

2

An alternate source for עצמו

An ordinary thief

אם המוצא תמוצא בידו הגנבה
משור עד חמור עד שה חיים
שנים ישלם

תנא דבי חזקיה

1

יאמר

אם המוצא תמוצא בידו

אל הגנבה

משור ופרט

אל חיים

שנים ישלם

אל ופרט ואל אי אתה בן אלא כיון הפרט

We include anything that is similar to the specified items.

לא דמי כללא בתרא לכללא קמא

The general terms are not alike, because the second אל refers only to animals, while the first אל includes anything?

הא תנא דבי רבי ישמעאל הוא

דכה"ג דריש כללי ופרטי

This תנא holds that we can learn a כלל ופרט וכלל in this manner

יאמר

אם המוצא תמוצא בידו

אל הגנבה

משור ופרט

אל חיים

שנים ישלם

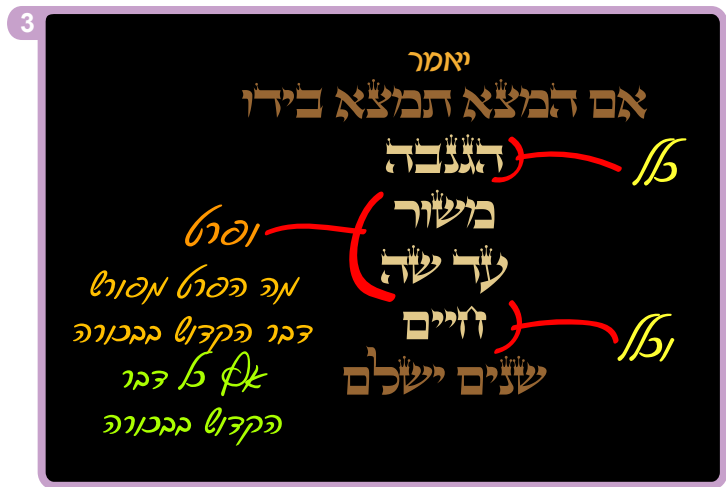
מה הפרט מפורש

קרב לגבי מזבח

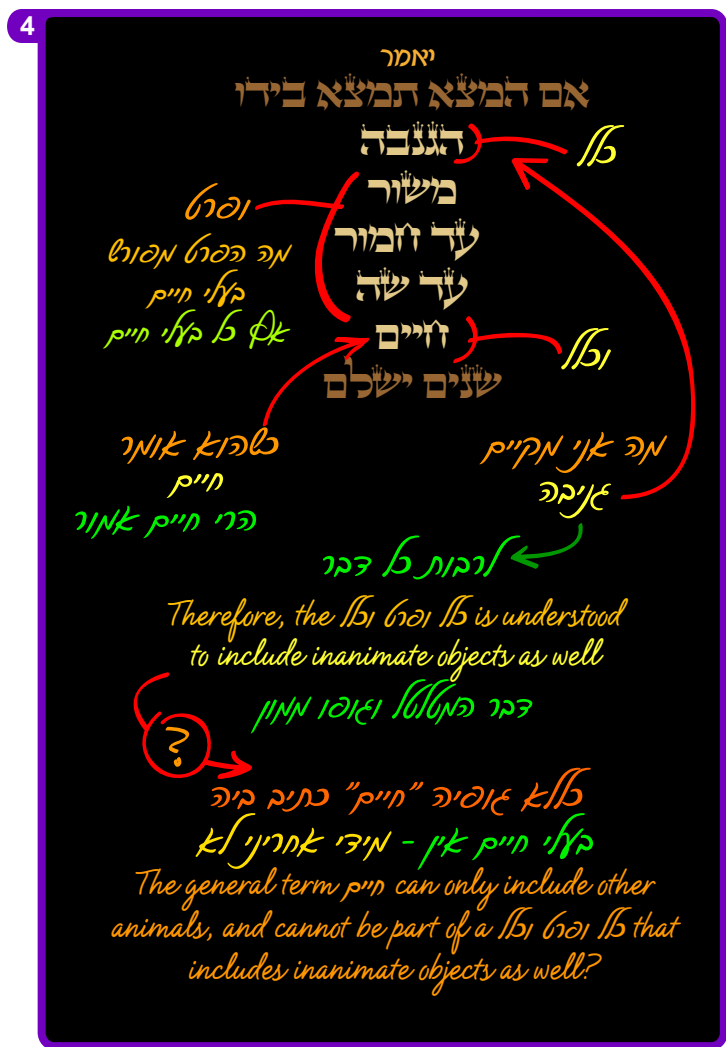
אל

קרב לגבי מזבח

3 יאמר גניבה ושור ושה וחיים
 If the Pasuk also specified,
 הייתי אומר
 מה הפרט מפורש דבר הקדוש בכורה
 אף כל דבר הקדוש בכורה
 This would only include animals whose firstborn are sanctified;

4 יאמר גניבה ושור ושה וחמור וחיים
 If the Pasuk would also specify חמור,
 הייתי אומר
 מה הפרט מפורש בעלי חיים
 אף כל בעלי חיים
 This would only include all animals; however,
 כשהוא אומר חיים
 הרי חיים אמור
 From the term חיים it is clear that we include all animals;
 מה אני מקיים גניבה
 לרבות כל דבר
 Therefore, the Gemara understands to include
 inanimate objects as well; all
 דבר המטלטל וגופו ממון
 All movable objects which have intrinsic value;
 However, the Gemara questions this understanding:
 כלל גופיה חיים כתיב ביה
 בעלי חיים אין
 מידי אחריני לא
 The general term חיים can only include other animals, and
 cannot be part of a כלל ופרט וכלל that includes inanimate
 objects as well?

5 The Gemara therefore suggests
2.

איצטריך אם המוצא תמוצא
We expound a כלל ופרט וכלל using the general terms המוצא
and תמוצא as the כלל, due to the principle

כל מקום שאתה מוצא
שני כללות הסמוכים זה לזה
הטל פרט ביניהם
ודגום בכלל ופרט וכלל

We may insert the specific terms between two adjacent
general terms and interpret them as a כלל ופרט וכלל;

therefore, the פרט teaches us
מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון
אף כל דבר שמטלטל וגופו ממון

To include all movable objects that have inherent value,
and the פרט of חמור teaches us
לאתווי דבר מסויים

To include only identifiable items;

However, the Gemara questions

א"ה שה למה לי

If so, the פרט of שה is unnecessary?

5

2
איצטריך אם המוצא תמוצא

אם המוצא תמוצא בידו

הגנבה

משור

עד חמור

עד שה

חיים

שנים ישלם

מה הפרט מפורש

דבר המטלטל ואופו ממון

אף כל דבר

המטלטל ואופו ממון

לאתווי דבר מסויים

א"ה למה לי

כל מקום שאתה מוצא שני כללות הסמוכים זה לזה
הטל פרט ביניהם ודגום בכלל ופרט וכלל

6 The Gemara therefore explains
3.

ריבה ומיעט וריבה הוא
We do not interpret in the manner of a כלל ופרט וכלל; rather,
it is a ריבוי ומיעוט וריבוי, a series of inclusionary and
exclusionary terms. Therefore,
רבי כל מיילי

Everything is included, and the specific terms each
exclude a particular item; namely,

חד למעוטי קרקע
וחד למעוטי עבדים
וחד למעוטי שטרות

The three specified animals serve to exclude land, slaves,
and documents.

Additionally,

גניבה וחיים

The terms גניבה and חיים teach us

אחייה לקרן כעין שגג

If an animal decreased in value after being stolen, he must
make full restitution, as the Gemara will elaborate in the
next Daf.

6

3
ריבה ומיעט וריבה הוא

אם המוצא תמוצא בידו

הגנבה

משור

עד חמור

עד שה

חיים

שנים ישלם

רבי כל מיילי

אחייה לקרן כעין שגג

אמרוטי קרקע

אמרוטי עבדים

אמרוטי שטרות

כפא באב צמון
according to the First Braisa

7 Having expounded this Pasuk as a source for עצמו, כפל בגגב עצמו, the Gemara now explains the Pasuk according to the opinion that גגב עצמו is derived from ישלם הגגב ישלם אם ימצא הגגב ישלם שנים:

The Pasuk
על כל דבר פשע
Concludes with
אשר ירשיעון אלהים...
ישלם שנים לרעהו

From which we exclude
ולא המרשיע את עצמו

In other words,
מודה בקנס פטור

One can only become obligated in כפל, which is a penalty, by בית דין; but one does not pay penalties by his own admission that he stole.

Additionally, רב holds

מודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור

He is exempt even if witnesses subsequently corroborate his admission. This is derived from the Pasuk אם המצא

תמצא:

אם המצא בעדים

תמצא בדיונים

פרט למרשיע את עצמו

only holds him liable for כפל if they initially receive the information from witnesses.

However, the ברייתא that interprets this Pasuk as referring to עצמו must hold

מודה בקנס ואחר כך באו עדים חייב

One IS liable for the penalty if witnesses subsequently testify that he stole.

=====

7 According to the Second Braisa that אבן עזרא is derived from אבן עזרא ילמך אבן עזרא
This pasuk is explained as follows:

על כל דבר פשע...

and concludes with... .

אשר ירשיעון אלהים

ישלם שנים לרעהו

ולא פארשע את עצמו

מודה בקנס פטור

One can only become obligated in כפל, which is a penalty, by בית דין; but not by his own admission.

Additionally, רב holds

מודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור

He is exempt even if witnesses subsequently corroborate his admission. This is derived from...

אם המצא תמצא בידו

באבן עזרא

פרט למרשיע את עצמו

only holds him liable for כפל if they initially receive the information from witnesses.

The First Braisa holds... .

מודה בקנס ואחר כך באו עדים חייב

One IS liable for the penalty if witnesses subsequently testify that he stole.

8

The Gemara now questions

גנב עצמו בשבועה

Perhaps an actual thief only pays twofold when swearing falsely, just like a גנב טוען טענת גנב?

The Gemara explains

לא לכתוב רחמנא שנים ישלם בגנב

וליתי בק"ו מטוען טענת גנב

If so, the Pasuk did not need to mention a thief at all, and we would derive the twofold payment for גנב עצמו from

גנב טוען טענת גנב as follows:

טוען טענת גנב

דבהיתירא אתא לידיה

משלם תרי

If one pays twofold for stealing something that he originally obtained in a permitted manner;

גנב עצמו

דבאיסורא אתא לידיה

לא כ"ש

Certainly an ordinary thief, who stole the item in the first place, should be liable?

Therefore, the Pasuk teaches

אפילו שלא בשבועה

He pays even without swearing falsely.

The Gemara also derives from the double expression

אם המצא תמצא בידו

אין לי אלא ידו

גגו חצירו וקרפיפו מנין

ת"ל אם המצא תמצא

מכל מקום

Even if he did not steal with his hands, but with his property; for example, an animal ran into his courtyard and he closed the door;

He's considered a גנב and liable for כפ"ל.

8

?

גנב עצמו בשבועה

Perhaps an actual thief only pays twofold when swearing falsely, just like a גנב טוען טענת גנב?

לא לכתוב רחמנא שנים ישלם בגנב וליתי בק"ו מטוען טענת גנב

If so, the Pasuk did not need to mention a thief at all, and we would derive the twofold payment for גנב עצמו from גנב טוען טענת גנב as follows:

גנב עצמו
דבאיסורא
אתא לידיה
לא כ"ש

Certainly
an ordinary thief,
who stole the item
in the first place,
should be liable?

טוען טענת גנב
דבהיתירא
אתא לידיה
משלם תרי

If one pays twofold
for stealing something
that he originally
obtained in a permitted
manner;

Therefore, the Pasuk teaches

אפילו שלא בשבועה

He pays even without swearing falsely.

Also derives from the double expression

אם המצא תמצא בידו

אין לי אלא ידו

גגו חצירו וקרפיפו מנין

ת"ל אם המצא תמצא

מכל מקום

Even if he did not steal with his hands, but with his property for example, an animal ran into his courtyard and he closed the door;

He's considered a גנב and liable for כפ"ל.